

EFTERSØGNING OG KORTLÆGNING AF VANDKALVENE
Graphoderus bilineatus, *G. cinereus* og *G. zonatus*
I HORREBY LYNG

2015

15. Juni Fonden

GULDBORGSUND

Titel

Eftersøgning og kortlægning af vandkalvene *Graphoderus bilineatus*, *G. cinereus* og *G. zonatus* i Horreby Lyng. 2015. Iversen, Lars L. Guldborgsund Kommune.

Udgiver

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
Parkvej 37
4800 Nykøbing F

teknik@guldborgsund.dk

www.guldborgsund.dk

www.horrebylyng.dk

Foto

Lys Skivevandkalv *Graphoderus bilineatus*. Lars L. Iversen.

Konsulent

Amphi Consult

Lars L. Iversen

www.amphi.dk

Finansiering

Denne rapport er en del af "Projekt kortlægning af biologiske værdier i Horreby Lyng", som venligst er finansieret af 15. Juni Fonden. Bevilling 214-A-23.

EFTERSØGNING OG KORTLÆGNING AF VANDKALVENE
Graphoderus bilineatus, *G. cinereus* og *G. zonatus*
I HORREBY LYNG

2015

Formål

Der er blevet gennemført en kortlægning af tre udvalgte vandkalve i Horreby Lyng. Det drejer sig om tre arter af slægten *Graphoderus*, hvoraf den ene Lys Skivevandkalv (*G. bilineatus*) er på habitatdirektivets bilag II + IV. De tre udvalgte vandkalve repræsenterer næringsrige/næringsfattige arter:

Graphoderus bilineatus (bilag II+IV, eutrof/mesotrof)

Graphoderus cinereus (eutrof/mesotrof)

Graphoderus zonatus (oligotrof)

Alle tre arter er historisk kendt fra mosen. Dog er de sidste fund af *G. bilineatus* fra starten af 80'erne, og det vides endnu ikke, om den stadig findes i Horreby Lyng. Formålet med denne kortlægning er at skabe et referencepunkt for den nuværende udbredelse af de tre arter i Horreby Lyng.

Metode

Den gennemførte overvågning eftersøgte voksne biller ved at gennemgå lokaliteterne med en vandhulsketcher. Hver enkelt lokalitet blev eftersøgt i 1 time i det tidlige efterår i dagene 12-13 september. I alt blev 17 lokaliteter eftersøgt (se fig.1). Der blev løbende noteret fund af andre vandinsektarter, der blev fundet som bifangst, såfremt at disse kunne bestemmes i felten. Under en anden overvågningen af Stor Kærguldsmed i juni måned, blev der ligeledes noteret fund af andre vandinsekter.

Undersøgte lokaliteter

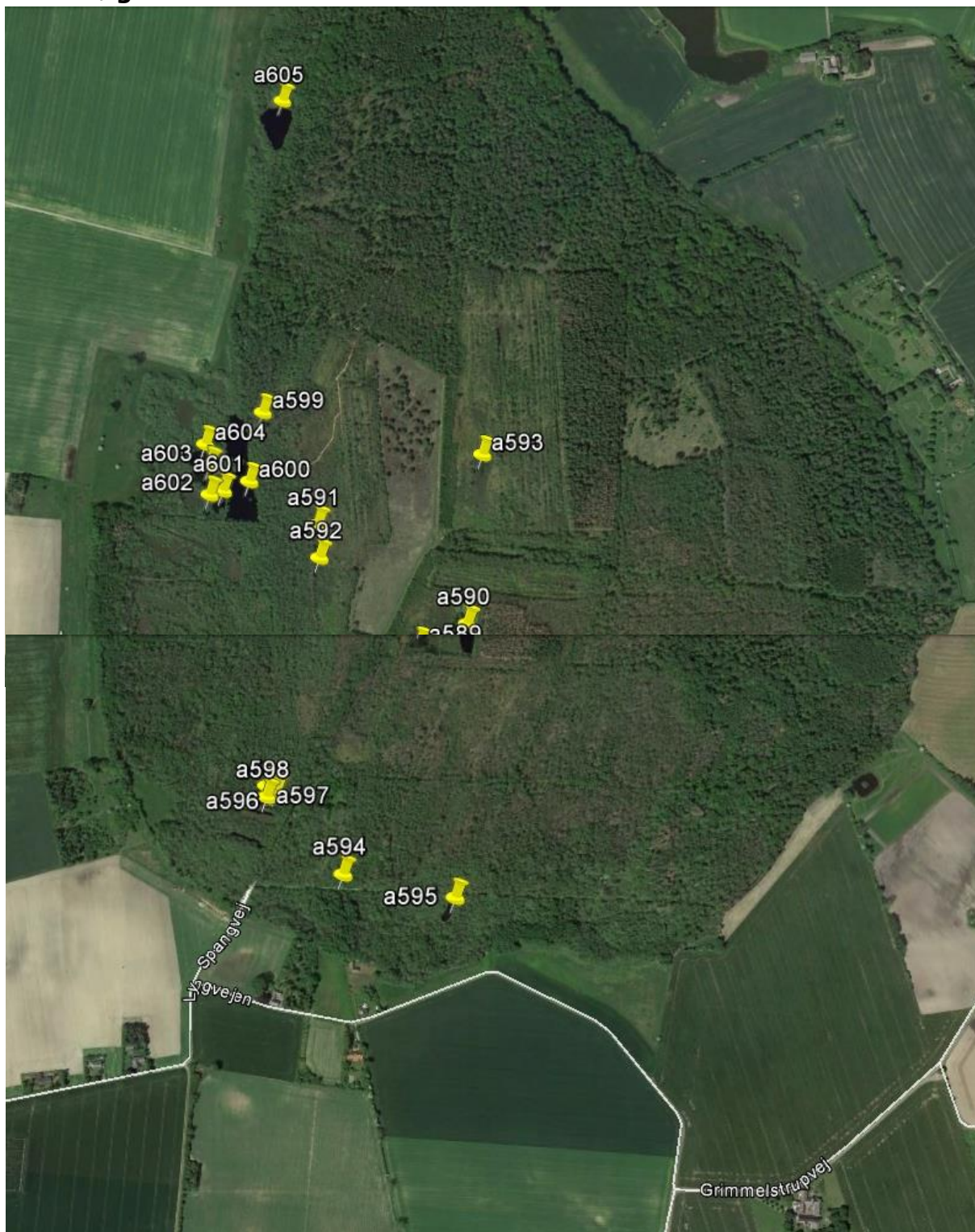

Fig. 1: Lokaliteter i Horreby Lyng hvor der er målt miljøparametre og eftersøgt vandinsekter i juni måned.

Lokalitetsbeskrivelser

589: Fladvandet vandhul med udbredt vegetation af sump og flydebladsplanter. Tidligere kendt lokaltiet for *G. bilineatus* og *G. zonatus* (sidstnævnte fundet i 2004). Stod uden vand ved besøg i september.

590: Tørvegrav med relativt stejle brinker og begrænset sumpzone. 30 % af vandfladen dækket af andemad ved besøg i September.

591 + 592: Meget lavvandet sumpzoner med tætbevoksning af diverse star-arter. Stod uden vand i september måned

593: Tidligere kendt lokalitet for *Graphoderus bilineatus* og *Dytiscus latissimus*. Nu næsten helt lukke af opvækst primært bestående af tagrør. Enkelt mindre parti med 20 cm dybt vand i September.

594: Drænkanaal langs mosens sydlige kant. Udviklet undervandsflora og åbent vand ved besøg i juni måned. Næsten helt lukke af tagrørsopvækst ved besøg i september.

595: Tørvegrav med udløb til drænkanaalen i mosens sydlige del. Nord og sydlige bred soleksponeret, resterende del af lokaliteten står i tæt opvækst af pil. Udbredt undervandsvegetation primært bestående af hornblad.

596: Aflang tørvegrav med stærkt skrånende kanter langs de nord-syd vendte brinker. Den centrale del står lysstillet. Ingen undervandsvegetation eller riparisk zone.

597: Mindre tørvegrav uden vegetation og næsten 100 % udskygget. Stod uden vand ved besøg i september.

598: Mindre tørvegrav med spredt vegetation af undervandsplanter samt flydebladsplanter. Kanterne står i tæt buskopvækst, primært pil.

599: Mindre tørvegrav uden vegetation og næsten 100 % udskygget. Stod uden vand ved besøg i september.

600: Stor tørvegrav, kraftigt påvirket af andefodring og andehold. Kun enkelte steder med undervandsvegetation ellers stejle kanter og kraftig opvækst af pil. Vandkvalitet dårlig og lokaliteten virker hypereutrof.

601+ 602: Tørvegrav der virker påvirket af tidligere andefodring. Kanterne lukket af tæt rørskov. I den centrale del spredt undervands og flydebladsvegetation.

603: Ganske god vandkvalitet og udbredt undervands og flydebladsvegetation (primært hornblad og svømmende vandaks). Mod øst og nord en small bræmme på ca. 1 m med riparisk vegetation. Den centrale del af tørvegraven står lysåbent.

604: Som 603 dog uden sumpzone vegetation. Pilebuske skygger hele vejen rundt om lokaliteten.

605: Nordlig del med en dunhammer-hængesæk. Svagt udbredt undervands og flydebladsvegetation. Vandkvalitet virker dårlig. Østlig og vestlig bred står i tæt opvækst af pil.

Resultater

Af de tre fokus arter blev der kun gjort fund af *G. cinereus*. Under den ensartet eftersøgning i september måned blev arten fundet på lokalitet 593, 596, 598, 603 og 604.

Desuden blev *G. cinereus* fundet som bifangst i 589 og 597 under overvågningen af Stor Kærguldsmed i juni måned.

Manglende fund af *G. bilineatus* og *G. zonatus* er ikke ensbetydende med, at arterne med sikkerhed er forsvundet fra området. Det er værd at bemærke at *G. zonatus*, den af de tre fokusarter, som er tættest knyttet til områdets næringsfattige naturtyper, ikke blev fundet under overvågningen. De områder der har det største potentiale for arten: lokalitet 589, 591 og 592, stod alle uden vand, da området blev besøgt i september måned.

Den øvrige fauna af ferskvandsinsekter i mosen repræsenterer arter, der typisk findes i østdanske nærringsrige vande. To arter der skal fremhæves er *Cybister lateralimarginalis* (97 rødliste: E) og *Hydrophilus piceus* (97 rødliste: V). To store vandbiller der har deres primære udbredelse i det sydøstlige Danmark. Begge arter har siden rødlistevurderingen i 1997 spredt sig meget i den østlige del af landet, og de må regnes for at være lokalt almindelige.

Artsliste:

Vandbiller	602	590	589	591	592	593	594	595	597	596	598	599	601	605	604	603	600
Rød kuglekalv <i>Hyphydrus ovatus</i>		x			x	x											
<i>Graphoderus cinereus</i>			x			x			x	x	x				x	x	
<i>Acilius canaliculatus</i>	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<i>Acilius sulcatus</i>	x	x							x	x							
<i>Hydaticus seminiger</i>	x				x	x	x						x				x
<i>Hydaticus transversalis</i>	x					x				x			x			x	
<i>Colymbetes paykulli</i>		x				x			x		x			x		x	
Tværridset vandkalv <i>Colymbetes fuscus</i>		x				x			x	x	x			x		x	
Dykkervandkalv <i>Cybister lateralimarginalis</i>	x	x	x			x							x	x	x	x	x
Rundhoftet vandkalv <i>Dytiscus dimidiatus</i>		x				x	x	x	x	x	x				x	x	
Almindelig vandkalv <i>Dytiscus marginalis</i>		x				x								x		x	
<i>Liopterus haemorrhoidalis</i>						x											
<i>Ilybius ater</i>						x											
<i>Ilybius fenestratus</i>		x														x	
<i>Agabus bipustulatus</i>		x				x										x	
<i>Agabus didymus</i>							x										
<i>Hygrotus decoratus</i>						x											
Stor vandkær <i>Hydrophilus piceus</i>														x		x	
Guldsmede																	
Flagermus vandnymfe <i>Coenagrion pulchellum</i>		x			x			x			x					x	x
Hestesko vandnymfe <i>Coenagrion puella</i>							x	x	x							x	
Almindelig vandnymfe <i>Enallagma cyathigerum</i>			x	x	x	x			x								
Stor farvevandnymfe <i>Ischnura elegans</i>		x				x	x									x	
Røddøjet vandnymfe <i>Erythromma najas</i>																x	x
Almindelig kobbervandnymfe <i>Lestes sponsa</i>		x			x	x					x					x	
Håret mosaikguldsmed <i>Brachytron pratense</i>				x		x		x	x					x			
Kileplet mosaikguldsmed <i>Aeshna isoeles</i>														x		x	
Brun mosaikguldsmed <i>Aeshna grandis</i>	x	x				x		x					x	x		x	x
Blå mosaikguldsmed <i>Aeshna cyanea</i>	x				x					x							
Efterårs mosaikguldsmed <i>Aeshna mixta</i>								x			x					x	
Stor kærguldsmed <i>Anax imperator</i>		x															
Stor blåpil <i>Orthetrum cancellatum</i>				x													
Fireplettet libel <i>Libellula quadrimaculata</i>	x	x	x	x	x	x		x	x							x	x
Nordisk kærguldsmed <i>Leucorrhinia rubicunda</i>		x			x	x											
Stor kærguldsmed <i>Leucorrhinia pectoralis</i>		x	x			x	x									x	
Almindelig hedelibel <i>Sympetrum vulgatum</i>		x				x											
Stor hedelibel <i>Sympetrum striolatum</i>		x															
Blodrød hedelibel <i>Sympetrum sanguineum</i>		x			x	x											
Grøn smaragdlibel <i>Cordulia aenea</i>	x				x				x							x	x
Plettet smaragdlibel <i>Somatochlora flavomaculata</i>				x			x										
Vandtæger																	
Vandrøver <i>Ilyocoris cimicoides</i>	x	x	x			x							x	x	x	x	
Stavtæge <i>Ranatra linearis</i>		x				x								x	x	x	
Almindelig rugsvømmer <i>Notonecta glauca</i>		x	x			x					x		x	x	x	x	
Skorpionstæge <i>Nepa cinerea</i>			x													x	

